

PRESSMEDDELANDE nr 68/26

Luxemburg den 7 maj 2026

Domstolens dom i mål C-747/22 | INPS (Socialt stöd och tillträde till arbetsmarknaden – indirekt diskriminering)

Tillgång till socialt stöd och tillträde till arbetsmarknaden: ett krav på tio års bosättning utgör indirekt diskriminering av personer som beviljats internationellt skydd

En utländsk medborgare som beviljats subsidiärt skydd i Italien framtogs sin "medborgarlön" (sociala förmåner i kombination med arbetsmarknadsåtgärder) efter att en administrativ kontroll hade visat att han inte uppfyllde den italienska lagstiftningens krav på minst tio års bosättning i landet. Personen överklagade beslutet till en italiensk domstol som vände sig till EU-domstolen för att få det fastställt om detta krav utgjorde indirekt diskriminering av utländska medborgare.

EU-domstolen finner att beviljandet av medborgarlön omfattas av principen om likabehandling av personer som beviljats internationellt skydd och landets egna medborgare, både vad gäller tillgång till arbetsmarknaden och rätten till en minimiinkomst. Även om detta villkor tillämpas på samma sätt på alla invånare, är det främst utländska medborgare som påverkas. Denna skillnad i behandling kan inte motiveras av att det enligt den italienska regeringen medför en betydande administrativ och ekonomisk börda att bevilja någon medborgarlön. Det är alltså fråga om en indirekt diskriminering som är förbjuden enligt EU-rätten.

En person som beviljats subsidiärt skydd och som varit lagligt bosatt i Italien sedan 2011 erhöll så kallad medborgarlön: en social förmån som åtföljdes av åtgärder för inträde på arbetsmarknaden och social inkludering. Ett krav för att beviljas detta stöd var att ha varit bosatt i Italien i minst tio år, varav de senaste två åren utan avbrott.

Efter en kontroll konstaterade den nationella socialförsäkringsmyndigheten (INPS) att detta krav inte var uppfyllt. Myndigheten upphörde därför att betala ut bidraget till mottagaren och krävde återbetalning av de felaktigt utbetalda beloppen.

Den berörda personen överklagade beslutet till en italiensk domstol och hävdade att kravet på tio års bosättning utgjorde indirekt diskriminering, eftersom italienska medborgare hade lättare att uppfylla detta krav. INPS å sin sida hävdade att syftet med medborgarlönen inte var att täcka ett grundläggande behov, utan att den skulle ses som en del av sysselsättnings- och integreringspolitiken, och att detta motiverade ett krav på en faktisk anknytning till det italienska territoriet.

Den nationella domstolen ansåg att detta krav eventuellt kunde vara diskriminerande och oproportionerligt och vände sig därför till EU-domstolen för att få klarhet i huruvida det var förenligt med EU-rätten.

EU-domstolen konstaterar för det första att **medborgarlönen utgör både en åtgärd för tillträde till arbetsmarknaden – vilken omfattas av principen att personer som har beviljats internationellt skydd och landets egna medborgare ska behandlas lika¹ – och en grundläggande social förmån i form av en minimiinkomst, som också omfattas av denna princip.²**

För det andra slår EU-domstolen fast att **kravet på tio års bosättning**, även om det tillämpas på samma sätt på medlemsstatens egna medborgare och personer som beviljats internationellt skydd, **främst drabbar icke-medborgare**

och utgör en indirekt diskriminering av dessa som i princip är förbjuden.

För det tredje finner EU-domstolen att den italienska regeringens påstående att beviljandet av medborgarlön medför en betydande administrativ och ekonomisk börda som motiverar att den ska vara förbehållen personer som är väl integrerade i det italienska samhället, **inte medför att det föreligger sakliga skäl som rättfärdigar bosättningskravet.**

EU-domstolen påpekar att beviljandet av sociala förmåner medför samma kostnader för den berörda institutionen oavsett om mottagaren är en person med internationellt skydd eller en person med medborgarskap i den berörda medlemsstaten.

Vad beträffar åtgärder för tillgång till arbetsmarknaden och grundläggande sociala förmåner, som till exempel medborgarlönen, så gäller dessutom att EU-rätten ger personer som beviljats internationellt skydd rätt till likabehandling, utan någon möjlighet för medlemsstaterna att införa ytterligare villkor eller begränsningar utöver dem som föreskrivits av EU:s lagstiftare. Att vistelsen inom en medlemsstat ska ha varit av en viss varaktighet uppställs dock inte som krav i EU-rätten för att bevilja dessa personer de aktuella förmånerna.

Att dessutom kräva att en person, för att kunna beviljas dessa förmåner, har varit bosatt i den berörda medlemsstaten i tio år strider mot det EU-rättsliga målet att garantera en miniminivå av förmåner för personer med internationellt skydd, vilkas status till sin natur inte är permanent och kan återkallas, vilket i förekommande fall, leder till att den berörda personen återsänds till sitt ursprungsland.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

[Domen i fulltext och eventuellt en resumé](#) av domen publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2524.

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Håll dig uppdaterad!

¹ Vilket framgår av artikel 26 i Europaparlamentets och rådets [direktiv 2011/95/EU](#) av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet.

² Enligt artikel 29 i direktiv 2011/95.